

tillige dermed skulde forbinde nogen Lærevirksomhed. Jeg skal ikke benegte, at dette kan være muligt; men jeg ser heller ikke nogen Ulykke deri; det Samme kan jo være Tilfældet med de af Staten udnævnte Præster. For ikke at tale om Kateketembederne, saa er der jo ligefrem Sognekald, hvormed der er forbundet Lærevirksomhed, og jeg tror heller ikke, at der, navnlig naar det kun er en lille Menighed og den præstelige Gjerning derfor har et mindre Omfang, i mindste Maade vil kunne siges Noget imod, at en saadan Præst tillige har en Lærevirksomhed ved Siden af. Den anden Indvending, der er gjort mod vort Forslag, er den, at der fordres større Modenhed hos en Præst for en Valgmenighed end hos en Sognepræst, og at en Valgmenigheds Præst vansteligere vil have Lælighed til at søge Raad hos andre Præster. Her tror jeg dog, at man ser noget feil paa Sagen; thi jeg tror egentlig, at det vil være en lettere Gjerning at være Præst for en Valgmenighed end at være det for en anden Menighed. For det Første vil Valgmenigheden i Reglen være mindre, og dernæst vil den i Reglen bestaa af langt mere ensartede Elementer end en Sogmenighed. Dens Præst vil hos selve Menigheden vistnok finde langt større Støtte for sin Gjerning end Præsten sædvanlig finder i en Sogmenighed. Med disse faa Ord skal jeg anbefale de stillede Ændringsforslag til det høje Thing.

Udvalg. Jeg kan ikke negte, at det er med en vis Tilfredshed, at jeg ser tilbage paa den Forhandling, som for 5 Aar siden foregik i denne Sal af nærværende lille Lov. Jeg tillod mig da at bemærke, at Lovforslaget ved særlige Omstændigheder havde faaet en langt større politisk Betydning, end man skulde vente, medens det derimod ikke havde nogen stor kirkelig Betydning, og at der i Løbet af de første 10 Aar neppe vilde opstaa 10 Valgmenigheder. Denne min Formodning har fuldstændig bekræftet sig, thi i de 5 Aar, hvori Loven har bestaaet, har der ikke dannet sig mere end 4 Valgmenigheder, og der er ikke Udset til, at Antallet meget hurtigt skal forøges. I nærværende Dieblit er der slet Intet, der er under Forhandling uden netop denne enkelte Sag selv; den har altsaa for saa vidt kun en temmelig ringe Betydning, idet der ikke er Noget, der giver den politisk Vægt. Da Loven første Gang var til Behandling her i Thinget, indbragt ved det private Initiativ, blev der forhandlet om, hvorvidt de Betingelser, hvorunder man vilde tillade Dannelsen af Valgmenigheder, ikke kunde være lidt kængeligere, end de bleve, da Loven endelig blev vedtagen, og navnlig blev der forhandlet, om det ikke var tilfrækkeligt at kræve en Bedesal i Stedet for en Kirkebygning eller et Bedehus. Jeg udtalte mig den Gang for denne Kængelse, og jeg tror virkelig endnu, at en saadan Kængelse kunde

være meget hensigtsmæssig. Jeg tror, at det er et temmelig stort Offer, der paalægges en Valgmenighed, at den skal bygge to Bygninger, idet den jo i Reglen vil komme til at bygge en Bolig for Præsten og desforuden en Kirkebygning. Jeg tror, at de Offre, en Valgmenighed maa bringe, vilde blive noget mindre, hvis den i selve Præstens Bolig kunde indrette en Bedesal, som da selvfølgelig maatte være udstyret paa samme Maade som Kirken og ikke benyttet til noget andet Brug. Jeg tror ogsaa, at den ærede sidste Læser har Ret, naar han mener, at disse Kirkebygninger i Virkeligheden holde sammen paa Valgmenighederne. Naar de Forhold, som have foranlediget en saadan Kirkes Oprettelse, høre op, naar der kommer Præster i Nærheden, som man har Øyst til at løse Sognebaand til, eller naar Præsten i selve det paagældende Sogn tilfredsstiller sin Menighed, og naar deshos den Præst, der har samlet en Valgmenighed om sig, forflyttes eller dør, saa vil det ofte være urimeligt og unaturligt at holde Valgmenigheden vedlige; men da vil en Kirkebygning, som jo vanstelig kan finde nogen anden Anvendelse, aabenbart holde paa den, idet man nødig vil opgive den Værdi, der stikker i Bygningen, hvormod der jo ikke kan være Noget til Ginder for, at en Bedesal, indrettet i Præsteboligen, kan anvendes til anden Brug. Forjaaviddt er jeg altsaa enig med den ærede sidste Læser, at jeg nok kunde ønske en saadan Kængelse i Loven; men derimod kan jeg paa ingen Maade stemme for noget af de foreliggende Ændringsforslag. — Hvad det første Forslag angaar, saa bestemmer det jo, at, hvor der bor 10 Familier i et Sogn, som slutte sig til en Valgmenighed, skulde de have Lov til at benytte Kirkebygningen. Men det er en Forandring i Loven om Kirkebygningens Brug, som vi vedtoges ifjor. I denne Lov bestemmes der jo for det Første, at Sognepræsten har Ret til at tillade andre Præster af Folkekirken at bruge Kirken; for det Andet, at eet eller flere Medlemmer af Sogmenigheden kunne begjære, at en Præst i Folkekirken skal kunne benytte den, og i det Tilfælde, at Sognepræsten dertil giver sit Samtykke, saa er Sagen afgjort, saa kunne de benytte Kirken; hvis ikke, skal Sagen forelægges Biskoppen. Dernæst bestemmes der i § 4, at Flertallet af en Sogmenigheds stemmeberettigede Medlemmer kunne disponere over Kirken, naar det blot anmeldes for Præsten 24 Timer forud, og endelig nævnes der i § 6 de særlige Tilfælde, hvori Kirken kan benyttes af ethvert Medlem af Menigheden, nemlig til Altergang, Børnedaab og Brudevielse ligesom ogsaa til Sigetale og Jordpaakastelse. Hvis man nu gav 10 Medlemmer af en Sogmenighed Ret til uden videre at benytte Kirken som Valgmenighedskirke, saa var det en Forandring i den ifjor vedtagne Lov, idet det jo ikke her er Meningen, at man skulde indhente Præstens eller Biskoppens Tilladelse, men denne Ret skulde tilkomme Valgmenigheden